„ЗАСТАВА“ излази редовно: **средом, петком, недељом**, на целом табаку, а **уторником** на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф.
на по године . . . . . 7 „
на четврт године . . . . . 3 „ 50 н.
на један месец . . . . . 1 „ 20 н.
За Србију:
(*у сребру.*)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а предплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ„ у Нови Сад, у дунавској улици.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви листа у месту могу се добити по 10 новчића у књижари браће М. Поповића.

БРОЈ 64. **У НОВОМЕ САДУ, У УТОРАК 26. АПРИЛА (8. МАЈА) 1877.** **ГОДИНА XII.**

ПРОГЛАС НАРОДУ ЦРНОГОРСКОМ.

Црногорци!

Кад прошле године ништа непомогоше највећа и последња усиљавања Моја, да мирним путем, који су велесиле одабрале и који сам и сам желио, припомогнем олакшати праведним уређењем несносно стање наше браће у Турској, због којега се очајно и подигоше на оружје против свога освојача и угњетача, Ја сам, у савезу са свијетлијем Књазом од Србије Миланом објавио рат порти и позвао вас, да својим јунаштвом и својом витешком, драгоцјеном крвљу дате одлучне снаге мојим настојавањима.

И рекао сам тада: да нас је турска самовоља и непопустљивост и пред самијем силама разрјешила обвезе сваких обзира и да нам је дала повода и права, да на мјесто првих родољубивих тежња развијемо наш општенародни барјак — **за ослобођење и уједињење народа нашега**, страдајућег под игом турским, барјак, који је Црна Гора од пропасти царевине наше вазда свето хранила и јуначки и високо држала.

И развивши тај барјак, Ја сам вам узвикнуо: „Црногорци, знам, сви ће те за мном!“ а нијесам позивао кнез-Лазаревом клетвом: „Ко недође на бој на Косово“.., јер сам познавао вас, моје дивне јунаке.

Величанствени су докази томе велике битке и сјајне побједе наше на Вучјем долу, Фундини, Мањату, Рогаме и на Миротинским доловима, у којима сте се сви обилићски борили и осим велике војске турске и мноштво официра још и четири паше погубили и заробили.

Ви сте, Црногорци, оправдали повјерење моје и задовољили сте очекивања укупнога народа нашега и овеселили сте свијет славенски и задивили сте свијет страни.

Цар руски рекао је у Москви да сав свијет чује: „**Црногорци су се показали и овом приликом као вазда прави јунаци.**“ И сав свијет хвали јунаштво ваше и изјављује симпатије за народ наш, које сте ви изазвали.

Црногорци! Хвала вам у име моје и свега народа нашега пред Богом и свијетом! Хвала вам пред сјеном божјега угодника и заштитника нашега, Св. Петра, пред споменом владике Данила, који је положио темељ овоме темељу народне будућности, и књаза Данила, који вам је дао ову снагу, те вас данас као побједионе прослави, и онијех јунака, који су њихови сатрудници и ваши предци били. Хвала вама и слава онијема, који погибоше за крст и слободу. „Благо оном, ко довијек живи!“ А они ће живјети довијека у спомену благодарнога народа.

Црногорци! Са оваквим поносом и задовољством можемо ми гледати на досадање успјехе овога великог и светог рата нашег, који није довршен, него га ево и опет настављамо.

Велике силе јевропске, којима имамо вазда захвални бити за особиту наклоност, биле су прекинуле наш рат у благородној намјери, да обуставе пролијевање крви и да и опет начином мирним поставе ред и правицу у нашијем земљама под владом турском и даду задовољења нама.

Љубав к човјечности и напретку, љубав к браћи својој, положај и спага истакоше Русију на чело њихово у овом питању. И Русија са осталијем силама напрезаше се од онога времена све до данас, да отклони даљи рат отварајући Турској пут, да учини оно, што човјечност и правица од ње захтевају, на што угњетени хришћански народи и наше побједе права имају.

То је био узрок, да сам морао и Ја преговарати с Турском о миру, и ако нијесам ни за часак престао предвиђати, да ћу и опет развити барјак ослобођења народнога, који сам с вама од предака нашијех примио.

Моји трудови у томе погледу и ваше примјерно понашање за то вријеме налазе признања код великијех дворова и народа образованијех.

Као цјену мира тражио сам, Црногорци, од Турске оно, што је право. Тражио сам у првоме реду обезбеђено стање нашој браћи и онда накнаду за наше славне побједе, за вашу витешку, витешки проливену, крв.

Турска, послије дугих преговарања одби моја захтевања. Ја сам ушљед тога моје посланике из Цариграда позвао и тијем даном опет је настало ратно стање између нас и Турске.

Црногорци! Ја знам све теготе, које сте подносили за вријеме овога дугог примирија, знам и болове вашега јуначкога срца због тога, што сте били устављени на славноме путу к слободи народној. Но знам и то, да се ваша највећа и једина жеља испуњава данас, кад вам јављам:

да наново ступамо у рат с Турском за слободу народа нашега!

Црногорци! Сретан и пун благодарности Свемогућему, Ја вам, радостан, јављам, да је и велика, братска нам Русија ступила у рат против Турске, увјерен да ће овај догађај увеличати радост вашу и удвостручити ваше јуначко прегнуће и пожртвовање. Русија, принуђена истом Турском и овлаштена од цијеле Јевропе полази, да оружјем извојује оно, што заједнички са силама мирољубивим настојавањима немогаше постићи. Цар ослободитељ, Александар II., наш великодушни покровитељ, кренуо је, да помогне и нашем народу у избављењу његовом.

Црногорци! Помоћу божјом и моћне наше браће руске, ми ћемо овога пута постићи, за чим праведно тежимо. Али Ја очекујем данас од вас, Црногорци, више пожртвовања и јуначкога прегнућа него икада до сад, јер треба да се покажемо вриједни помоћи и великога подузећа Русије, које чини за нас и нашу браћу, и јер је најслађа слобода својом муком стечена и својом крвљу искупљена.

Црногорци! Сјетите се славног војевања наших предака са руском браћом противу непријатеља наше слободе и вјере, и покажите се достојни њих и надкрилите их јунаштвом, славом и успјесима.

Црногорци! Нека данас нико не жали умријети, јер је ово дан суђени, дан препорођаја нашега народа. Из новијех гробова нашијех ускрснуће стара слобода народна.

Стојећи вазда с вама и пред вама, Црногорци, Ја вас најсрдачније поздрављам и довикујем вам:

Напријед, за ослобођење народно!

ЦЕТИЊЕ, 14. априла. 1877.

Књаз НИКОЛА.

ТЕЛЕГРАМИ „ЗАСТАВИ.“

БЕЧ 25 априла. На ђурђевдан одпочело бомбардовање тврђаве Карса. Турци на читавој линији узмичу. Муктар признаје, да има мало војске. Емир афганистански хоће да огласи Енглезима свети рат. Никола Николајевић стигао жељезницом у Брајлу у исти мах, када Турци варош бомбардоваху. Руске позиције врло згодне; држи се, да ће за 8 дана војска моћи прелазити Дунав. Цар Александар дочекан у Моски свечано од народа, племића, војске, градског представништва, а градоначелник му предао адресу муниципије.

Беч 5. маја. (Тел. кор. бир.) Трећег маја беху опет бојеви код Карса, који је са свим опкољен. Турци беже које у тврђаву, које путем у Ерзерум. Бомбардовање је већ отпочето.

Из Цариграда 5. маја. (Тел. кор. бир.) Пошто су Руси, западно од Карса напредовали, да одсеку свезу с Ерзерумом, остави Муктар с девет батаљона Карс, да поседне Чилаки у близини Уардиза. Муктар је првог маја јавио, да су му становници саопштили, дасу Руси напали Карс, но да су губитком одбијени. Киша пречи руске операције пред Батумом.

Из Лондона. (Тел. кор. бир.) Енглеска флота која је код Крфа стајала, добила је заповест, даиде у Криту.

НОВИ САД 25. априла.

Публиковане су изјаве неутралности и тим је завршена дипломатска формалност у источном питању. Велесиле су изјавиле, да ће строго неутрално пратити војну, која се између Славенства и Турске води. Покрај те изјаве пушиће се димњаци на ратним лађама енглеским, што крстаре по источним водама, да стражаре за интересе велике Британије, ал неће утицати на догађаје ратне, неће сметати ни руској флоти, што са Балтика полази кроз Гибралтар, да пази да недође морем Турчину каква помоћ из Африке. Неутралност велесилна каже се, да је само за први мах, док се невиди, шта ће Русија са истоком европским? Свакако ће дипломацаја вребати згодну прилику, да после одсудних битака каже своју реч у том питању.

Док су велесиле неутралне, дотле се мање државе на истоку прикључуију руској страни. Осим Црне Горе, која је вазда у рату с Турском, сад је и Румунија пристала на ону страну, где је лепша будућност у изгледу. За Србију се пак наговештује скоро ступање у акцију. Говори се о мобилизацији српске војске, па између тога и дринске војске. Говори се о доласку ђенерала Черњајева, који ће да прими српску команду. Уз Србију вели се, да и Персија стоји у тесној свези са Русијом, и да ту неки тајни уговори постоје. Као доказ томе наваћа се то, што шах персијски обдарује баш у ово време кнезове српске и Черњајева сунчевим орденима. Осим свега тога и с грчке се стране пријављују за суделовање у овом великом историјском заплету. У кратко, велесилни су неутрални, а источни народи спремају се, да покажу способност за насљеднике отоманске царевине. По томе би се могло судити и о коначном начину решења источног питања, кад би још сада то нужно било.

Са изјавом неутралности од стране европских велесила уступила је дипломација за овај мах на страну и припустила је, да догађаји на бојном пољу говоре. А на том пољу већ се почела акција све више и више да развија како у Европи, тако и у Азији. На Дунаву се догодио први сукоб код Браиле, којом су приликом Турци — страдали, Толико хваљена турска дунавска флотила, којом се у почетку српског рата и Београду претило, хтела је да Русима неприлике чини, али концентрична ватра руских батерија избила је турске мониторе са Дунава, тако, да ће им уско бити у том крају.

Са азијатског бојишта јавља се такође напредовање руско. Руси су левим крилом заузели Бајазид и моћи ће отуд с бока подпомоћи центрум руски, који је према Карсу и сад већ у непосредној му близини, тако да цернирање могу Руси одпочети. Телеграфска свеза између Ерцерума и Карса већ је прекинута.

Карактеристично је, како се у Цариграду кују лажи о победама турским. Тако један цариградски телеграм одједаред признаје, да руске предстраже на десном крилу азијском пред Батумом стоје, а овамо су неколико дана пре тога из Цариграда са свим одлучно тврдили, да су Руси у три боја узастопце крваво сузбијени били на тој страни.

ДОПИСИ.

? — **Котор**, 17. априла. У среду 13-ог стигла је на Цетиње брзојавна радостна вјест о преласку руске војске преко Прута — ступајући преко турске границе да одпочне свету борбу ослобођења јужних Славена, те да се у савезу са Црном Гором једном прекину петстогодишњи ланци српског робовања, под притиском мусулманског фанатизма.

Чим је ова радостна вјест стигла, одма је житељство пуцало на све стране у вароши и округу цетињском; а после изнесоше два велика топа на граници, који су као вјестници српству обавјестили „радост велију“ по околини Црне Горе, обавјестили своје спасење и уједињење. У пет сати свирала је војена банда пред двором витешког кнеза Николе, који је први подигао заставу ослобођења за страдајућу своју браћу — он на ново ступа у свету борбу, као што његова прокламација гласи, скупа са светом, велемоћном, једнокрвном братском Русијом. У вече је било освјетљење вароши, и разна народна увесељења; — сјутра дан било је у цркви молебствије за сретан успјех руског оружија и за здравље кнеза Николе.

Народ црногорски одазвао се са највећим одушевљењем овоме братскоме предузећу дичне православне Русије, и сваки са радошћу жели борити се са душманом клетим, јер, уздајући се у велику божију правду, побједа је наша, јер је с нами бог!

Чујемо, да је кнез одликовао Вука Поповића, Куча, за показано јунаштво на Фундини капетанским грбом. Вуко је син чувеног јунак-капетана попа Зека Дрекаловића, при књазу Данилу, који је као први јунак у све бојеве учествовао и девет турски глава посијекао.

Као што вам јависмо, до данас су већ сви црногорски и херцеговачки батаљони отишли по границама. — Окршаја никаквог није још било. — Цр-

ногорци за сад нападати неће, но стати дефензивно, мал да Турци сами наиђу. Најпре ће борбе бити око Никшића јер Турци смерају тамо провијант уносити, пошто им је већ нестало. Добро оружана црногорска војска чека их у Дугу и Крстац. Кнез Никола није још кренуо са Цетиња, али говори се, да ће који час са својим перјаницима за Данилов град кретати.

Од Миридита немамо шта за сад доставити. После првог окршаја, што су са Турцима имали, видећи се слаби, повукли су се у горама; али у турске руке није ни један упао. Сад чекају док Црна Гора започне, пак ће тад и они као и цијела Арбанија устати, тад ће им лакше за руком поћи; но добра оружија треба, јер без тога трудно иде.

Јутрос овде стиже један лојдов пароброд, који је из Одесе крцат жита и брашна за Црну Гору донио. Чека се још један, који ће под Пераст пристати и ту износити.

Стање здравља овде у Котору доста је рђаво. Имамо три болести које косе, а то: красте, тифус и дифтеритична вратобоља у дјеце. Сваки дан по нешто помире; — жалостно је стање! Осим тога скупоћа је велика настала у свему, што се хране тиче, да такве није још никад овде било. Трговина је са свим пала, нема никаквог промета, оскудица у свему, — но ми овдашњи Срби све то трпљеливо подносимо, а међу тим радостно ожидавамо ускрснуће и ослобођење тужне браће наше, који чаме под турским јармом.

Баш сад разумјесмо да је кнез Никола јутрос кренуо с Цетиња, к својој војсци. —

З.....ц — Одеса 15. априла. У исто време (12. апр.) с објавом рата Русије с Турском, стављена је Одеса у ратно стање, о чем јавља данас одески градоначеоник гроф Левашов, предупређавајући грађанство од лажни гласова, који би могли учинити немир у граду, и обећава давати истинита извешћа о стању ствари сваком грађанину, отварајући допуст к њему свакоме и у свако време. Исто тако јавља, да велика опасност никако непрети Одеси, јер је она утврђена силним батеријама и приступ непријатељској флоти препречен је минама на доста великом пространству. Јавља, да су предузете све мере за случај пожара од бомбардирања, за повреду водопровода, исто за осигурање града од крађе итд., да је углављено са железничким друштвом, да од сада сваки дан по 3 влака путничка полазе из Одесе за олакшати многим страшљивцима, желећим склонити се из Одесе, који кад би остали овђе, уливали би страх и другима, чујући какви лажни глас пуштен злонамерењацима, и најпосле: сваки противник власти и закона биће кажњен војеним законима.

Код нас је још све у своме реду. Но сваки се час очекива посета турске флоте, која је од нас свега 12 сати (око Сулине) далеко.

Пре неколико дана пароброд „Одеса“ пошао је пут Керча, но на путу наишао је на препреку и врно се натраг у Одесу.

Руско посланство које је стигло амо 13. о. м. из Цариграда, било је дочекано свечано на станици паробр. од г.г. градоначеоника гр. Левашова, градског главара Новосељског и других представника грађанских.

У 5 сати у вече градска општина давала је обед овим гостима, где се пило за здравље цара ослободитеља, главно-командујућег руске армије и т. д. 14. о. м. у јутру посланство отпутовало је железницом у Петроград.

Г. Вајнберг написао је стихове „цару ослободитељу“, који су штампани у „О. В.“ које вам ево дословно предајем:

„Благослови Тебя Творецъ
„За Твой призывъ священный къ бою!
„Вновъ Твой украсился вѣнецъ
„Неугасаемой звѣздою.

* * *

„Вели — мы всѣ пойдемя на бой!
„Вели — мы въ прахъ растопчемъ змія!
„Съ Тобою Богъ, а за Тобой
„Непобѣдимая Россія.“

Да вам шаљем сав манифест царски налазим за излишно, за што га ви пре можете имати из бечких иештанских листова, као и све друге вести које се на страни дешавају; ја сам се ограничио, да вам јављам о овдашњим догађајима, ако их будемо имаки, ал по свој прилици да ће их бити.

Срамота би била за Енглеза Гобарт-пашу да да се не покаже да и он турски — бар пустошити знаде. Каква ће га срећа послужити видићемо ако живи будемо, које нећу пропустити а да вам не јавим. Уједно овђе јављам свима мојим пријатељима на све стране, да жељена од мене извешћа могу читати у „Застави“, којој ћу све истинито и од сад достављати, а појединце нисам у стању извешћа давати иначе. За то нека ми опросте, и нека се за тај случај постарају набавити „Заставу“. Нека се неугледају на браћу Славене овдашње, којих је број доста приличан, још к томе већина су од њих имућнији људи па — окром једнога — нико од њих не добија никаквога српског листа; ако ни зашто друго бар за подпомоћи српске листове да се одржати могу, а рачунају се тобож као нови подржатељи просвете словенске. Но за то они без разлике подржавају друге народности а особито талијанску књижевност, на пр. у „европској“ кафани у којој они већину гостију сачињавају добијају се окром руских: француски, неколико немачки и два талијанска листа, које кафеција исте по њиховом захтевању прима; но овај желећи им за љубав, (рачунајући их Славенима) уписати се и на „Заставу“ и обећа други дан дати неком од Срба новце молећи га, да их пошаље за „Заставу“, но како се исти осрамотио, кад му је донео писмо за „Заставу“ и поискао обећану претплату, рече му он, да су га Словени одсаветовали од намере, но да су му обећали препоручити други неки далматински лист, који ја још до данас тамо не видим, но једини се талијански листови врзу по њиховим рукама. Благо Словенству код оваких родољуба.

Од дана када Руси пређоше Прут време овде тако заладни, као да је новембар месец, а не близу Ђурђев-данак.

Од овога часа турски конзул из Одесе још није отпутовао.

ВЈЕСТИ ИЗ БУКУРЕШТА.

(С. Вр.) Руска војска која је од 11. о. м. почела Прут прелазити још и данас 17. априла непрестано прелази и концентрира се у главном код Барбоша и Браиле. — До сад, кад вам ове кратке вести пишем, стоје на румунском земљишту више од сто тридесет и пет хиљада славенских бораца.

Турска војска једнако у дефензиви стоји, она до сад није покушавала Дунав прећи — тако је са свим неоснована она вијест, која је у свима чивутско-мађарским листовима парадирала — као да је турска војска Дунав прелазила, и овде на румунском земљишту, Калафат, и још незнам која стратегична места заузела.

Од четри дана амо становници, из румунског подунавља, напуштају своје куће и кућишта и повлаче се у унутреност.

Ови дана ухватила је румунска власт у Пашкану једног турског уводу, код којег су се нашле разне биљешке односеће се на Румунију. —

14. априла доплови један турски војени пароброд у румунско пристаниште Векет и отме на силу три пуна раном натоварена брода, и одвуче их са собом на ону страну Дунава. — Како Векет по Румунију није од какве стратегичке вредности, то и није било тамо какове војске, која би кадра била то турско насиље осујетити, а у једно, као што то и сам бог заповеда, строго казнити. —

Кнез Долгоруки, ађутант цара избавитеља, приспео је 15. о. м. у Букурешт, ал је, као што се извесно дознаје, донео својеручно писмо од стране цара Александра Његовој светлости кнезу Карлу. —

Војска румунска сва је мобилизована а подељена је на две чести, једној ће чести главни стан бити у Краљеву — а другој овде у Букурешту.

Реквизиција за војну одпочела се у велико, и врло добро напредује. Народ радо све и сва даје, нигди се неопажа буди какво незадовољство, као што је то због реквизиције обично случај. —

Руски манифест на народ румунски примљен је од целог народа румунског са изванредним одушевљењем. —

— Друштво црвеног крста у Румунији, које ни пуне две године не постоји, развило је у последње време толику делателност, да се сваки живи чудит мора, кад види силну богату и добру оправу, којом исто друштво располаже. —

— Конвенција са Русијом примљена је, како од румунске камаре, тако и од сената — и то готово рећи једногласно. —

— Из Ердеља, дан у дан придолазе многи интелигентни румунски младићи, који намеравају овде једну засебну чету организирати. — Сви румунски ђаци из Румуније, који су у Паризу на наукама били, вратили су се амо у тој племенитој намери, да својој отачбини у ово тешко време од користи буду. —

— Као што се сад дознаје, главни стан руске војске биће у Плојешту — или у Бузеу, као оно 1856 године.

НОВИ САД, 7. маја. *Прва бачка трговачка и прометна банка* држала је прекјуче пре и после подне своју главну ванредну скупштину по одлуци овдашњег кр. трговачког суда. Као први предмет био је на дневном реду извештај управе и надзорништва и биланса. Биланса је и сад као погрешна и неправилна одбачена и враћена управи, што ће се изабрати, да састави другу уреднију према примедбама, које су казане на скупштини. Уједно је пређашњој управи изјављено *неповерење*, и ради тога претежном већином гласова захтевано, да се не попуни управа, него сасвим нова бира. Али председник унапред изјави, да се скупштина може упустити у избор према захтеву већине, али он ће само попуну прогласити, пошто избор целе управе није у садашњем скупштинском програму, нити је као предлог по друштвеним правилима унапред пријављен. Скупштина се упусти у избор и претежном већином буду изабрани за *чланове дирекције*: *Манојло Давидовић*, др. *Ст. Павловић*, *Г. Пресбургер*, *Јоца Шилић*, др. *Свет. Максимовић*, и *Пера Натошевић*, а за чланове надзорништва: *Стев. Јефтић*, *Ферд. Шрајбер* и *Данчика Манојловић*. Али председник прогласи само прву четворицу за чланове дирекције као попуну уз пређашње директоре *Ђоку Мачванског* и *Јефту Тешића*, а за надзорника: *Ст Јефтића*, уз пређашње *Г. Барака* и *Перу Попадића*.

Већина скупштинара на предлог капетана Рајина уложи против тога своју ограду. Пре преласка на дневни ред би оверење пријављених деоничара. Одбор за то одређени јави, да је деонице и пријаве прегледавши нашао за добре, што скупштина узме на знање. Али Ђока Мачвански ипак приговори против пуномоћства, да нису по смислу закона уз два сведока подписана. На ово му се одговори, да то није ни потребно, пошто се то по штатуту не захтева, пошто пуномоћства не иду пред суд, и пошто се тако што ни на пређашњим скупштинама није захтевало а поглавито што их је изаслани одбор оверио.

У том смислу донесе скупштина и одлуку, против које Ђока Мачвански уложи ограду. И тако ће скупштински рад опет ићи пред суд. На скупштини је било свега деоничара 57, деоница 480. Пре подне је гласало уз пређашњу управу 127, против 350 гласова, по подне уз управу 104, против 301 глас. Свега гласова пре подне било је 477. Као неки куриозум спомињемо, да је пређашња управа гласала себи за поверење, а сви остали гласови за неповерење.

— Папа римски, пије IX. пожурио се да изрече своје мишлење о садашњем рату. По папином назору завојштила је бајаги православна, у ствари пак шизматичка велесила на неверну силу мухамедовску. Срећа је по слободу људску, што симпатије „светог оца“ неће јадној порти од помоћи бити, баш као што у своје време благослов падаше на оне, које је папа анатемисао. Но забележиће се у историји, да је папа био против хришћанства источног, а у хатар некрштених Турака, посљедника оног верозакона, против којег су некад у средњем веку вођени крсташки походи, којима је средиште и глава био наследник Петров у Риму. Тада је римски владика распаљивао цео запад против источог калифе и водио је народе у свету земљу. Ал' тада су и папе својим упливом били на зениту, а данас је Пије IX., истина „непогрешив“, ал' и немоћан у светским стварима.

— Данас у уторак 26. априла представљаће се у нашем позоришту с новом поделом улогу *први пут*: **„Госпође и хусари,“** позната шаљива игра гласовитог пољског писца грофа Александра Фредра. Та шаљива игра није давана на нашој позорници већ од *девет* година и тако се готово као нова може сматрати, а за ваљаност њезину доста нам је напоменути, да је никад непрежаљени и незаборављени кнез Михаило јако радо имао ту шаљиву игру и да никад неби пропустио доћи на представу, кад је исти комад наша позоришна дружина представљала у Београду.

НОВИЈЕ.

Порта још није званично обзнанила, да се руски поданици имају из Турске удалити. То ће бити с тога, што немачки посланик Рајс неће да иде у Цариград, кад неможе узети под окриљем исте руске поданике. У Стамболу су с тога мало застали.

На угарском сабору интерпеловао је Мишкатовић у име хрватских посланика због *присаједињења војничке крајине*. Мотивирао је интерпелацију садањом источном кризом, због које треба све уклонити, што би спречавало слогу између Угарске и Хрватске, те да би ове заједнички у часу озбиљном очувале интересе монархије.

— Из *Сарајева* јављају, да се у турским круговима боје од изненадног црногорско-херцеговачког нападаја на Мостар, те су с тога из Сарајева на брзу руку послали с брда с дола искупљени 20 батаљона у Мостар.

— Из *Букурешта* јављају, да је комора примила *мораторијум*, влада ће га само у појединим срезовима применити.

ПРИПОСЛАНО.*)

Пошто су избори општ. судаца по свима општ. у поджупанији вуковарској а ваљда и у целој жупанији сремској одавна већ обављени и судци понамештани.

Незнам чега се ради избор општ. судца черевићког толико дуго одуговлачи? Говоре да је пресветли г. жупан Бубановић рад старог досадашњег судца, ког општина неволе, да наметне, вели да му је тај најбољи општ. судац у целој његовој поджупанији, тој његовој тврдњи нема сумње, али није доста да је такови само предпостављеној власти ваљан, него ваља да је и за народ добар. Од моје стране томе љубимцу пресветлога, черевићком општинском судцу част и поштење а пресветли г. жупан ако је рад љубимца свог из ближе да упозна, нека изволи препис одлуке узвишеног кр. банског стола у Загребу од 15. вељаче 1877. бр. 531. од кр. срезког суда илочког под бројем 325 каз. ex 1877 набавити, из којег се увидети може, да је његов љубимац општ. судац г. Атанасије Митровић ради прекршаја супрот дужностима јавнога уреда осуђен на казну затвора од 10 дана.

Дочим поред остали дужности свака трећа форинта од доходка појединих држављана у благајну државну утиче, с тога држим да могу са пуним правом за свој мучно стечени новац захтевати од државне власти, да им за општинске судце, дочим је за њих прилична плата одређена, онаке људе постављају, који су не само власти, него и народ задовољити кадри.

У Черевићу 25. априла 1877. Ј. СТЕФАНОВИЋ, Брата.

*) За ствари под овом рубриком не одговара уредништво.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Побуђена се налази ова српско-православна црквена општина изрећи овде пред целим српским светом најтоплију благодарност честитом и вредном старини, г. пароху горњо-врховском Кости Попићу, на племенитом и родољубивом дару од 100 ф. у две намирнице на корист ове наше цркве у Доњим Врховима св. Арханђела Михаила.

Хвала ти честита душо на таком дару и живио те бог на срећу свога народа много и дуго.

У Д. Врховинама 11. априла 1877.

Црквени одбор.

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

НАЈНОВИЈЕ

КАРТЕ ЗЕМЉЕПИСНЕ

садашњег бојишта руско-турског и српско-црногорско-турског и т. д. могу се добити

У НОВОМ САДУ

у српској књижари

БРАЋЕ М. ПОПОВИЋА.

ЦЕНЕ СУ картама овим према формату и раду картографском: по 15, 20, 40, 60, 90, 95 новчића, и по фор. 1·20 1·50, 3, 6·50.

Наручбине са стране извршићемо одмах и тачно с наплатом на пошти кад се прими.

БРАЋА М. ПОПОВИЋИ.

СРПСКО НАР. ПОЗОРИШТЕ.

НЕДЕЉНИ РЕД ПРЕДСТАВА.

У уторак 26. априла с новом поделом улога *прек пут*; **„Госпође и хусари“**. Шаљива игра у 3. чина, од грофа Александра Фредра превео Л. Телечки. —

У четвртак 28. априла: **„Кин“**. Позоришна игра у 5. чинова, написао Александар Димз, с француског превео К. Н. Христић. —

У суботу 30. априла *први пут*: **„Проводађија“**. Шаљива игра у 3. чина, немачки написао Јулије Розен, превео А. М.

Прво ц. к. повл. паробродско друштво.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИ ПАРОБРОДА.

из Новог Сада од 10. марта 1877. почињући.

У Земун: уторником и петком после 7 сати у јутро.

У Земун и Оршаву: средом и суботом у 5 сати по подне.

У Пешту: понедељником, средом, петком и суботом после пола 11 сати пре подне.

Нови Сад 10. марта 1877

ОТПРАВНИШТВО.

Курз бечке берзе 25. апр. (7.) маја.

5% металици	57.35
5% народног зајма	63.50
Државни зајам од 1860 г.	106.50
Акције банчине	754—
Кредитне акције	134.70
Лондон	130.—
Угарске разтеретнице	72.25
Темишварске разтеретнице	69.50
Ердељске разтеретнице	69.25
Хрватско-славонске разтеретнице	70.25
Сребро	112.40
Ц. кр. дукати	6.13
Наполеондори	10.41
Немачке марке	63.95

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

Чурушка срп. правосл. општина издаће 9 (21) маја т. г. у 9 сати пре подне на лицу места 100 данаца ораће земље на „Шалају“ под угар на годину дана путем јавне дражбе било у скупа или у парцелама по 5 данаца за готов новац, тако, да ће трошкове за размер парцела као и припадајући годишњи Einkommen дотични закупник односно закупници имати сносити.

Из црквено-одборске седнице у Чуругу, 19. апр. 1877.

ТОДОР ИВКОВИЋ, председник.

1—3

СТЕЧАЈ.

На упражњено место српске учитељице на троразредној школи у Долови с којим је скопчана годишња плаћа од 400 фор. а. вр. и слободан стан расписује се овим стечај до краја месеца Јуна о. г. по рим.

Поред обучавања у свима прописаним наставним предметима спада ће у дужности учитељици и обучавање у женским ручним радовима.

Просителке имају своје на сремски уред у Ново-Село (Neudorf) управљене молбенице уз означење доба живота, сведочбе учитељског оспособљења, моралног владања и досадањег службовања до гореозначеног рока поднети.

Од просителке иште се поред наставног и знање немачког језика.

У Долови 2 маја 1877.

1—3 ОПШТИНТСКИ СУДАЦ.

ДРАЖБЕНА ОБЈАВА.

Ради издавања ниже означених послова око грађења св. преображенске цркве држаће се у недељу 1. (13.) маја о. г. у 9 сах. пре подне у писарници овд. српске православне општине јавна дражба.

Пишманина је 5 проц. од предрачуњене своте.

Осим тога биће уредно подношене „писмене понуде“ уважене.

1. Столарски посао са материјалом	1022 ф.	83 н.
2. Мазаоски „ „ „	134 ф.	95 н
3. Стакларски „ „ „	260 ф.	21 н.
Свега	1417 ф.	99 н.

Планови, предмери, прорачуни, општа и особена условља могу се пре подне од 10—12 часове код архитекта г. Светозара Ивачковића видети.

Праве ратификације задржава црквена општина.

У Панчеву 6. априла 1877.

3—3 СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ОПШТИНА.

Одговорни уредник др. Милан Ђорђевић. Издавалац „ЗАДРУГА ЗА СРП. НАР. ШТАМПАРИЈУ.“ Српска народна задружна штампарија.